

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

VÚPSV
rilsa

VÝZKUMNÝ ÚSTAV PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ
RESEARCH INSTITUTE FOR LABOUR AND SOCIAL AFFAIRS

Vyhodnocování společensky účelných pracovních míst realizovaných v roce 2017.

Hodnocení cílenosti a dopadové hodnocení

Hora, O., Horáková, M., Suchanec, M., Marešová,
H., Táborská, M.

- Specifická podrobná studie k **vyhodnocení SÚPM za rok 2017.**
- Je dokončena – 108 stran (před recenzním řízením)

Jaký byl rozsah SÚPM realizovaných v roce 2017?

Jak byly programy SÚPM cíleny k jednotlivým skupinám uchazečů?

Jaké dopady na přítomnost v evidenci (s posouzením důvodu odchodu) měly programy SÚPM realizované v roce 2017?

Jak typy a charakteristiky SÚPM odlišují dosažené efekty?

- Nové perspektivy + odlišný kontext

▪

Teoretická východiska

- Podporovaná pracovní místa (zpr. soukromý sektor)
- Teoretické vymezení tohoto typu programu (Marx 2001, Cronert 2019)
- Dotace – pobídka – spolupráce – sdílení nákladů
- **Tranzitní efekt:** pozorovací efekt může vést k zachování zaměstnání po skončení dotovaného období.
- **Pružinový efekt:** Uchazeči získávají kompetence a praxi. Mohou se v budoucnu snáze uplatnit (též signální teorie)
- „Brána na trh práce“
- Propojení (matching), redistribuce šancí, produktivita, sektorová alokace, mzdy (Calmfors et al 2001)
- Efekty na TP: efekty **mrtvé váhy**, substituční a vytlačení

Kontext realizace

- Vychází z rozhovorů a analýzy dokumentů
- 2017 = specifická struktura uchazečů
- Důraz na zaměstnanost uchazečů z rizikových skupin – posílení směrem k více znevýhodněným uchazečům
- Přísnější kritéria, ale možný individuální přístup
- Krajsky částečně specifické podmínky cílenosti
- Dilemata u některých zaměstnavatelů a otázka alokace
- Konkrétní nastavení je vzhledem k rizikovosti uchazeče
- Regionální individuální projekty – posílené podmínky
- Jiné než v jiných obdobích – očekávaný vliv na efekty

Analýza a metodologie kvantitativního hodnocení

- Přístup kvazi-experimentální
- Párování CEM (stejný jako u předchozích analýz)
- Přesnější párování = 50 % spárovaných případů
- Analýzy přežití, kontingenční tabulky.
- Rozlišuje období v programu a po programu

- Perspektiva osob: celkem 15 029 podpořených uchazečů
- Sledováno 5 typů programu: SÚPM NIP OPZ, SÚPM – vyhrazení místa, regionální program SÚPM vyhrazené, Odborné praxe pro mladé do 30 let, SÚPM – SVČ.
- Programy, které začaly v roce 2017

Cílenost programu na uchazeče

- Při upřednostňování (creaming) hrozí efekt mrtvé váhy, ale u příliš znevýhodněných mohou převážit jiné okolnosti.
- Programy vyhrazení místa ukázaly obdobnou cílenost
- Skupina „náhle nezaměstnaných“
- Potvrdila se role regionálního programu SÚPM (více základní vzdělání, zdravotní handicap, opakované a dlouhodoběji nezaměstnaní)
- Odborné praxe – převažovaly 20-24 let, středoškoláci a vysokoškoláci bez dlouhodobé nezaměstnanosti (preventivně?)
- SÚPM-SVČ – vyučení, vysokoškoláci, ve středním věku s jednou dlouhodobější nezaměstnaností (druhá šance?)

Cílenost programu na uchazeče

Program	Střednědobé (6-12 měsíců)
SÚPM NIP OPZ	Ženy (70,7 %, 1,42) Lidé 20-29 let (celkem 42,9 %) Lidé bez předchozí evidence (35,7 %, 1,79)
SÚPM – vyhrazení místa	Ženy (70,8 %, 1,42) Lidé 20-29 let (celkem 57 %) Lidé bez předchozí evidence (41,2 %, 2,07)
regionální program SÚPM vyhrazené	OZP (18 %, 1,21) Osoby částečně invalidní (8,9 %, 1,17) Opakovaně evidovaní (5 a více evidencí celkem 29,2 %) Dlouhodobě nezaměstnaní (65,1 %, 1,17) Lidé nad 50 let (celkem 28,5 %)

Cílenost programu na uchazeče

Program	Střednědobé (6-12 měsíců) = typické?
Odborné praxe pro mladé do 30 let	SŠ s maturitou (44,3 %, 1,70) VŠ (25,2 %, 2,33) ZŠ a vyučení (celkem 30,5 %) Osoby bez zdravotních problémů (88,7 %, 1,25) Lidé bez předchozí evidence (53,1 %, 2,67)
SÚPM – SVČ	Lidé 30-34 let (58,1 %, 5,33) Dlouhodobě nezaměstnaní (43,1 %, 0,78) Opakovaně evidovaní (1 předchozí evidence – 16,9 %, 1,11) Krátkodobě a střednědobě nezaměstnaní (celkem 32,8 %) Osoby bez zdravotních problémů (81,9 %, 1,16) OZP (11,2 %, 0,75)

Diskuze dopadů

- Perspektivy: snížení nezaměstnanosti, návraty do evidence, kam účastníci odcházejí
- Projevuje se efekt na snížení nezaměstnanosti, a to i po programu (méně OP30, regionální program)
- Pokud zahrnuje obtížnější uchazeče, budou horší výsledky
- Kontrolní „rizikové skupiny“ jsou výsledkově méně úspěšné
- Vracejí se účastníci a neúčastníci zhruba stejně (rozdíly)
- Specifický případ zdravotně handicapovaných, obdobně věk 55+, účastníci regionálního programu(?)
- Jeví se větší šance na následný odchod do zaměstnání
- Velká úspěšnost program SÚPM SVČ

Min. 28 měsíců Po zač. programu	Počty evidencí				Celkem	Odešli z první ev.	A vrátili se
	1	2	3	4 a více			
Kontrolní skupina	8 194	2 675	967	400	12 236	7 851	2 675
	67 %	21,9 %	7,9 %	3,2 %	100 %	34,1 %	
Účastníci	8 194	2 867	855	300	12 216	8 142	2 867
	67,1 %	23,5 %	7 %	2,5 %	100 %	35,2 %	

Min. 28 měsíců po zač. programu		Počty evidencí				Celkem	Odešli z první ev.	A vrátil i se
		1	2	3	4 a více			
55 a více	Kontrolní	1 147	233	75	24	1 479	1 066	233
		77,6 %	15,8 %	5,1 %	1,7 %	100 %	21,9 %	
	Účastníci	1 147	396	78	24	1 645	1 129	396
		69,7 %	24,1 %	4,7 %	1,6 %	100 %	35,1 %	
	Celkem	2 294	629	153	39	48	Poměr rizik	
		73,4 %	20,1 %	4,9 %	1,2 %	1,6 %	1,6	
Se zdr. potížemi	Kontrol	1 954	483	149	67	2 653	1 724	483
		73,7 %	18,2 %	5,6 %	2,5 %	100 %	28 %	
	Účast	1 954	781	205	70	3 010	1 921	781
		64,9 %	25,9 %	6,8 %	2,3 %	100 %	40,7 %	
	Celkem	3 908	1 264	354	99	137	Poměr rizik	
		69 %	22,3 %	6,3 %	1,7 %	2,4 %	1,45	

1 EVIDENCE	Typy odchodů po programu						Celkem
	Zůstal v evidenci	Našel si práci	Osobní a rodinné důvody	Sankční vyřazení	Neznámý důvod	Zařazen na dotované místo	
Kontrolní skupina	343	3 627	260	1 485	1 927	552	8 194
	4,2 %	44,3 %	3,2 %	18,1 %	23,5 %	6,7 %	100 %
Účastníci	52	364	4	51	53	7 670	8 194
	0,6 %	4,4 %	0 %	0,6 %	0,6 %	93,6 %	100 %
Celkem	395	3 991	264	1 536	1 980	8 222	16 388
	2,4 %	24,4 %	1,6 %	9,4 %	12,1 %	50,2 %	100 %
Kontrolní skupina	490	1 260	57	478	261	129	2 675
	18,3 %	47,1 %	2,1 %	17,9 %	9,8 %	4,8 %	100 %
Účastníci	470	1 591	66	287	339	114	2 867
	16,4 %	55,5 %	2,3 %	10 %	11,8 %	4 %	100 %
Celkem	960	2 851	123	765	600	243	5 542
	17,3 %	51,4 %	2,2 %	13,8 %	10,8 %	4,4 %	100 %

Závěry

- Dobrá cílenost programů na více znevýhodněné uchazeče
- SÚPM vyhrazené jako druhá šance, i pro ještě více znevýhodněné (regionální program), ale praxe pro mladé a částečně podpora SVČ sledují jinou logiku
- SÚPM mohou působit též preventivně proti další ztrátě lidského kapitálu nebo proti opuštění trhu práce
- Dále diskutovat návraty (příčiny, nakolik to je problém, jak podpořit udržení na trhu práce).
- Jak pracovat s opakovanou nezaměstnaností.
- Značný podíl sankčních vyřazení a neznámých důvodů na výsledku, zvláště v kontrolní skupině (příklad odborné praxe)
- Výsledky u nejvíce znevýhodněných skupin (diskuze protikladů)

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

VÚPSV
rilsa VÝZKUMNÝ ÚSTAV PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ
RESEARCH INSTITUTE FOR LABOUR AND SOCIAL AFFAIRS

Děkujeme Vám za pozornost.

Realizační tým.